

BONDSREPUBLICK DUITSLAND 1949/1990)

Door Jan van de Wiel

Zo als beloofd neem ik jullie deze maand mee naar het Duitsland van na de 2^e wereld oorlog. Een tijd die voor alle Europeanen een tijd van overleven is geweest. Na alle nasleep van deze oorlog begon de wederopbouw van een tijdens de oorlogsjaren vernietigd land. Berlijn, de gigantische hoofdstad van het Duitsland voor de Hitler periode, werd na 1945 in 2 delen gesplitst: West Berlijn (amerikaans /brits bezit) en Oost Berlijn (door de Russen bezet). Toen Duitsland zich op 7 mei 1945 over gaf aan

de Geallieerden hadden de overwinnaars besloten dat Berlijn werd verdeeld in vier “zones“, een Franse, een Britse, een Amerikaanse en een Russische zone. De coördinatie tussen de machten liep in het begin niet echt vlekkeloos. Hiervan ondervond ook het postverkeer hinder, temeer omdat er een groot gebrek was aan postzegels. De rijksdrukkerij te Berlijn was namelijk ten gevolge van de oorlogs handelingen nog niet in staat postzegels te leveren. Hierdoor kregen we te maken met brieven die werden gefrankeerd met een aantekening in handschrift, of een “gebühren stempel” of brieven die werden voorzien van een “dagstempel“ en een vermelding op het poststuk “gebühren bezahlt”.

Op 17 december 1947 verscheen in de Franse zone een uitgifte van de eerste serie van 10 waarden die alleen in de Franse zone gebruikt mochten worden. Deze zegels vertoonden grote overeenkomsten met de langlopende serie van Frankrijk met de stadswapens (heraldiek). De zegels waren gedrukt in Parijs en hadden het opschrift “Zone Francaise /Briefpost “. Ze bleven geldig tot 20 juni 1948. De Franse zone bestond uit gedeeltes van de gebieden: Rheinland-Pfalz, Württemberg, Baden en Saarland. Saarland ging vanaf januari 1947 zelf zegels uitgeven. De Fransen lieten ook voor de andere gebieden die tot de Franse zone behoorde zegels uitgeven Baden, Rheinland-Pfalz. Tot dat in 1948 de nieuwe munteenheid “D-mark” zijn intrede deed. De tegenstellingen tussen de westerse geallieerden enerzijds en de Sovjetunie anderzijds werden gaandeweg zo groot, dat van de oorspronkelijke bedoeling

Duitsland gezamenlijk tot een democratie op te voeden niets terecht kwam. Dit mondte uit in twee afzonderlijke staten de “bonds- republiek Duitsland” en de Duitse democratische republiek“ (over de D.D.R. zoals deze werd afgekort kom ik in een volgend stadium van de lekbode terug). De eerste zegels van de bondsrepubliek kwamen uit op 7 september 1949. De beide zegels laten de opening zien van de eerste Duitse bondsdag, het hoogste orgaan van de wetgevende macht. Op 3 oktober

1949 was dan eindelijk de “Deutsche Bundespost” een feit. Op 14 december 1949 werden de eerste “wohlfahrt” marken uitgegeven met toeslag om de wederopbouw van Duitsland te bevorderen . Deze zegels komen tot op heden nog elk jaar uit met steeds een nieuw ontwerp .Theodor Heuss was de eerste

president van de Bondsrepubliek Duitsland (1949-1959). Heuss studeerde rechten en kunstgeschiedenis in München en Berlijn. In 1908 huwde hij met Elly Knapp-Heuss, met wie hij één zoon kreeg. Na zijn studies werkte hij een tijdlang als journalist. In 1918 trad Heuss toe tot de liberale Deutsche Demokratische Partij en was lid van de Rijksdag van 1924 tot 1928 en van 1930 tot 1933 was hij bondspresident. In 1954 werd hij zonder tegenstand herkozen. Hij trad af in 1959. Heuss drukte zijn stempel op het ambt van president door zijn politiek neutrale houding. Zijn buitenlandse staatsbezoeken droegen sterk bij tot de internationale status van de Bondsrepubliek. Hij werkte uitstekend samen met Bondskanselier Konrad Adenauer, met wie hij nauw bevriend geraakte. Op 31 maart 1955 verscheen de eerste West Duitse luchtpostzegel. Het ging hier om een viertal zegels die allen het embleem van Lufthansa tonen. Op 6 juli 1957 werd Saarland door de Bondsrepubliek ingelijfd. Het gaf echter nog zegels uit tot 6 juli 1959 als postdistrict Saarbrücken. De waarde aanduiding was nog steeds in Franse franken. Op 8 september 1959 verscheen het eerste miniatuurvelletje van de bondsrepubliek. Op 1 november 1961 zouden de westduitse posterijen een zegel uitgeven om de aandacht te vestigen op de honger in de wereld. Op de zegel stond een uitgehongerd kind met een bakje in zijn hand, met daarnaast geschreven "brot fur die welt". Om onbekende reden werd deze afgelast. Een jaar later kwam een andere zegel uit met alleen "brot fur die welt" als tekst.

Hoewel de eerste zegel nooit officieel is uitgegeven, zijn er toch een aantal van bekend. Op 2 juli 1968 zou een herdenking zegel worden uitgegeven voor de het jaar daarvoor overleden staatsman Conrad Adenauer, echter deze zegel verscheen pas 19 juli 1968. Alleen in een andere kleur dan die van 2 juli.

Ontwerpen van Duitse postzegels zijn al lang van te voren bekend. Ook de geplande kerstzegel die eigenlijk uit zou komen op 1 oktober kwam uit op 13 november. In 1962 kwamen de eerste zgn. "Jugendmarke" uit die tot op heden nog steeds elk jaar uitkomt. De totale opbrengst van de zegels komen ten goede van de jeugdorganisaties in Duitsland. Ook elk jaar geeft men een serie postzegels uit ten bate van de sportontwikkeling in de Bondsrepubliek. De sportzegel hiernaast uit 1976, toont de sport in zijn algemeen. Duitsland is een vooraanstaand land wat sport betreft en behoort samen met Amerika, Frankrijk en Rusland tot de "grote der aarde" op sportgebied. Duitsland is ook een rijk industrieland. Zo waren er in de jaren 1800 al veel steenkolenmijnen in het midden van het land, het z.g.n. "**Ruhrgebiet**". In steden als Duisburg, Gelsenkirchen, Oberhausen en Dortmund kwamen veel steenkolenmijnen voor. In de jaren zeventig is men overgegaan tot het sluiten van vele steenkolenmijnen,

omdat de steenkool steeds dieper moest worden gehaald (soms wel 1 à 2 kilometer diep, met alle gevolgen van dien). China is nu de groot producent van steenkool. Duitsland daarentegen speelt nu een grote rol als het gaat om de verwerking van staal. Langzamerhand ontwikkelde het land zich in een volwaardige Europese

bond genoot waar handel en respect een belangrijke rol innemen. Dat Duitsland zich zo ontwikkeld heeft is te danken aan de regerings leiders en aan de burgers van het land. Vanaf het begin van de bondsrepubliek was er maar een struikelblok "de eenwording van Duitsland". Want na het vallen van de muur op 9 november 1989 het nog zou duren tot 3 oktober 1990 totdat het moment aanbrak waarop de Oost en West Duitsland samensmolt.

3 oktober 1990 was ook de dag dat het nieuwe Duitsland ontstond .

Tot zover mijn verhaaltje in het kader van een rondje Europa .

Volgende maand ga ik iets vertellen over het voormalige Oost Duitsland .wat met harde hand werd geregeerd het communisme